

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Tudi na mednarodnih glasbenih tekmovanjih uspešni mladi

Ko smo na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport pripravljali sprejem za uspešne mlade, ki so na mednarodnih tekmovanjih iz znanja v preteklem letu dosegli odlične rezultate, smo se odločili, da na sprejem povabimo tudi tiste, ki so bili uspešni na mednarodnih glasbenih tekmovanjih. Ob prijavih se je izkazalo, da jih je toliko, da bo zanje potreben še en, poseben sprejem.

Pripravili smo ga v prostorih ministrstva v petek, 3. aprila letos. Na ministrstvu je tisto dopoldne vnela mladež. Približno 300 učenk in učencev, njihovih mentorice in mentorjev, korepetitorj in korepetitorjev se je udeležilo sprejema. Toliko jih je bilo, ki so lani na mednarodnih glasbenih tekmovanjih zasedli prvo, drugo ali tretje mesto. Iz 40 glasbenih šol so prišli ter iz mariborskega in ljubljanskega konservatorija za glasbo. V Sloveniji imamo sicer 54 javnih glasbenih šol in 15 zasebnih.

Ministrica dr. Maja Makovec Brenčič se je mladim zahvalila za njihovo vtrajnost in predanost glasi. Zahvalila pa se je tudi mentoricam in mentorjem, korepetitorjem in korepetitorkam ter ravnateljicam in ravnateljem glasbenih šol.

Glasba je univerzalni jezik sveta, ki nas ne le povezuje, temveč nas tudi ustvarja, pomirja ter je kreativna in virtuozna. Izrazila je pričeanje, da to zagotovo ni bil zadnji tovrstni sprejem, saj prihajajo nove generacije talentiranih glasbenic in glasbenikov. Na ministrstvu bomo še naprej podpirali glasbeno izobraževanje. Smo ena redkih držav, ki glasbeno izobraževanje podpira finančno in razvojno. In prav je tako, »je med drugim poudarila.

Slovenija sodi v evropski vrh po vključenosti mladih v glasbene šole. To je posebej razveseljuje, saj podatki kažejo, da med uspešnostjo pri pouku v šoli in obiskovanjem glasbene šole obstaja tesna povezava. Pohvalno je, koliko mladih se v prostem času ukvarja z glasbo.

Posebna gosta na sprejemu sta bila znana slovenska glasbenika Rok Trkaj in Marko Sotšak – Soki. Trkaj je mladim glasbenicam in glasbenikom sporočil: Glasba je tista, ki prihaja iz vas. Naučite se poslušati tudi sebe, bodite avtorji. Tisto, kar čutite, kar vam sporoča ta čas, dajte na papir, dajte v akorde, v harmonije. Obvladajte glasbilo do konca, naučite se vse o njem, nato pa vse pozabite, kar ste se naučili in samo igrajte ter uživajte. Če se kdaj zmotite, to ni napaka, pomembno je, kako boste odigrali naslednjo noto po napaki.

Palestinski otroci na nogometnem taboru na Debelem rtiču

Na pobudo ministrice za izobraževanje, znanost in šport dr. Maje Makovec Brenčič se je v zadnjem tednu letošnjega marca 15 deklet in deklov iz treh mest v Palestini (Zahodni breg) udeležilo nogometnega tabora v mladinskem zdravilišču Debeli rtič. Na MIZS smo se namreč odločili, da podpremo projekt Nogometne zveze Slovenije in Rdečega kriza Slovenije ter pomagamo pri izvedbi nogometnih taborov v mladinskem zdravilišču Debeli rtič za otroke iz deprivilegiranih okoliš.

Gre za projekt, ki ga financira Zdrževanje evropskih nogometnih ige za projekt, ki ga financira Zdrževanje evropskih nogometnih ige UEFA, pravzaprav Ulefina fundacija za otroke. UEFA sofinancira stroške bivanja in treniranja otrok v zdravilišču Debeli rtič, na ministrstvu pa smo se odločili izpeljavo projekta podpreti tako, da smo v sodelovanju s pisarno UNRWA na Zahodnem bregu udeležbo na nogometnem taboru omogočili tudi otrokom iz Nablusa, Jeruzalema in Hebrona.

Otroke, ki so se udeležili nogometnega tabora v zdravilišču Debeli rtič, je obiskala ministrica dr. Maja Makovec Brenčič. Kot je ob tem povedala, je bila odličnih za podporo vključiti otrok iz Palestine v nogometni tabor na Debelem rtiču sprejeta ob njenem obisku v Palestini junija lani, ko se je srečala s predstavnikmi UNRWA na Zahodnem bregu. Omogočanje otrokom iz socialno deprivilegiranih okoliš, da se udeležujejo različnih športno-izobraževalnih aktivnosti, je del naše vizije ministrstva pri spodbujanju odgovorne družbe znanja in pozitivni vrednoti medkulturnega razumevanja, dialoga in strpnosti. Nogometni jezik je univerzalni jezik, zato se nam je zdelo prav, da podpodirimo takšen projekt in pomagamo. Vesela sem, da je naša obuda zaživela in da so otroci zadovoljni. Potrudili se bomo, da se ta projekt nadaljeval tudi v prihodnje, » je poudarila ministrica.

Pripravila ekipa MIZS

ZAKAJ BI POUČEVAL NA NORVEŠKEM

Zaupanje na vsakem koraku

Strnil sem višje nepozabnega tedna

▶ Kot spremljevalni učitelj sem se s šestimi dijaki in sodelavko udeležil praktičnega usposabljanja v norveškem kraju Voss (med 23. 10. in 3. 11. lani). Izmenjavna je poteka v sklopu programa Erasmus+. Pri opazovanju učnega procesa v tamkajšnji srednji šoli sem spoznal nekaj pomembnih razlik med njihovim šolskim sistemom in našim.

Poglavita razlika je v neprimerni stopnji zaupanja, ki ga je mogoče čutiti na vsakem koraku – brez težav so nam posodili nov električni avto, učitelji nosili vozil pred šolo sploh ne zaklenjeno, učilnice so odprte (čeprav je v njih mnogo več in dražje opreme kot pri nas), v kantini je vse na dosegu dijakov, pa nihče nič ne vzame, učitelji ne pregledujejo domače naloge ... Pravzaprav se zdi, da sistem deluje tako, kot je bil zamisljen, in ne tako, da ga zlorabi vsak, ki najde vsaj majhno priložnost.

NIHČE SE NE PRITOŽUJE

Zaupanje je mogoče čutiti na vseh ravneh, začne pa se z zaupanjem staršev. Starši verjamejo, da šola dela dobro, da so učitelji kakovostni, učijo prave vrednote, podajajo relevantno znanje. Ničče ne pride v šolo preverjat svojega otroka, nihče ne podvomi v učiteljevo odločitev, nihče ne toži, da je bil test pretežak, nihče nima nič proti, če so dijaki tri ure na dežju, če je pač na dan praktičnega pouka slabo vreme. Zaupanje v šolo in učitelje je tako rekoč popolno.

Pomembno je tudi zaupanje učiteljev. Učitelji pri pouku ni policist, da bi odkrival goljufanije in izmikanje dijakov. Učitelji ne pregledujejo domačih nalog, ker zaupajo dijakom, da bodo že sami vadili in se učili, če česa še ne znajo. Ne preverjajo, kaj počno dijaki med samostojnim delom pri pouku, saj verjamejo, da bo vsak vadi tisto, pri čemer ima največ težav. In res vsi aktivno delajo – nekateri na aktualni snovi, tisti, ki jo že obvladajo, si ogledujejo naslednja poglavja, kdor ima zaostanke, pa utrujuje še kaj za nazaj. Ni težav, če dijaki med testom poslušajo glasbo za lažje razmišljanje ali pa zapustijo razred pred koncem ure, če so že osvojili obravnava snov.

In na koncu pride tudi zaupanje dijakov. Zaupajo v znanje in učiteljev dober namen, da jih bo naučil le, kar bodo v življenju potrebovali. Da se jim ne bo treba na pamet učiti nečesa, kar najdejo v dveh

sekundah na spletu. Zaupajo, da jim ne bo treba pred tablo, če se ob tem počutijo nelagodno. In zato so z učitelji na istem bregu – med poukom ne govorijo, upoštevajo navodila, se trudijo osvojiti vse potrebno znanje, aktivno sodelujejo ... Ko so, denimo, spoznavali različne voze, so prav vsi dijaki samovoljno vzeli vrvice domov, da so lahko vadili tudi popoldan. Ničče ni spraševal, zakaj bodo to potrebovali in ali se morajo res naučiti vseh sedem vozlov ali bi jih bilo morda dovolj pet.

UMIRJENO IN LAGODNO

Rezultat tega zaupanja je tako umirjen pouk, da smo se lahko tej počasnosti in lagodnosti samo čudili. Dijaki vedo, čemu hodijo v šolo in zdi se, da je to res njihova odločitev: želijo si pridobiti znanje in ne, da jih v to silijo družbena ureditev ali pričavanja staršev. Pri pouku ni hienja v razredu je tišina, da lahko vsi delajo, priganjajočega šolskega zvoncega, ki bi držal skoraj nemogoče tempo, pa tako ali tako ne poznajo več.

Tak odnos ustvarja prijetno in nestresno ozračje, da se zlovek počuti skoraj kot doma. Še zdaleč ne gre za razpuščenost, je pa ozračje težko opisati. Predstavljajte si, da se kot odrasli doma učite nekakega tuje jezika – zaradi lastne vedoželjnosti, veselja in zavdanja, da vam bo to znanje prišlo še kdaj prav. Tako nekako sem dojemal počunje dijakov – poslušajo glasbo, včasih sedejo bolj »po domače«, recimo kar na mizo ali pa naslonijo noge prek mize. Ničče se preveč ne obremenjuje, če ni obleden po zadnji modi: dijaki pridejo v šolo v sportnih oblačilih, v škornjih ali visokih pohodnih čevljih, učitelji so včasih bosih, predavajo s kapo na glavi ...

A kljub temu je v razredu mir, nobene škode na opremi in veliko spoštovanja.

Razlika med slovenskim in norveškim sistemom je tudi v tem, da je pri nas spoštovanje med učitelji in dijaki veliko krat prisiljeno, na Norveškem pa pristimo. Pri nas se, denimo,

precej strogo oklepamo nazivanja učiteljev z »gospod profesor«, pri nekaterih učiteljih je poimenovanje učitelja že kar žaljivo, medtem ko norveški dijaki kličejo učitelje po imenih, vendar ni spoštovanja nič manj, prej nasprotno.

V SVOJEM RITMU

Tudi učitelji bolj spoštujejo različnost dijakov, saj ne poznajo okornega pouka izpred stotih let, ko morajo biti vsi enaki, vsi hkrati delati isto nalogo, ne glede na to, ali je zanje povsem trivialna ali pa sploh ne vedo, kaj delajo. Vsak dijak prilagaja pouk svojim zmožnostim, osvaja znanje s svojo hitrostjo in se bolj posveti področjem, v katerih je dober. To ne pomeni, da bo nekdo osvojil samo polovico predvidenega znanja, lahko pa bo v torkel osvobil malo manj kot sošolci, doma še malo utrdil, v sredo pa sošolce že prehitel, ker mu bo neka druga vsebina razumljivejša. Zakaj bi morali pri naravoslovju pri obravnavi učinka tople grede vsi poznati točno iste subparne podatke? Nič ni narobe, če se nekdo bolj osredotoči na kemijsko sestavo ogljikovega dioksida, drugi pol ure opazuje aplikacijo za napovedovanje dvigla temperature ob različnih modelskih napovedih, tretji pa preračunava statistične podatke o povprečni temperaturi. Zavedanje, da bodo podatki, ki jih učimo danes, že jutri morda zastarali, je na Norveškem vseprisotno. Edina pomembna naloga šole je, da nauči dijake razmišljati, biti kritični in znati potiskati podatke. Kdor zna potiskati podatke o temperaturi za zadnjih sto let in jih razume, bo brez težav našel tudi podatke o kotu med kemijskimi vezmi v ogljikovem dioksidu (Kar je podatek, ki ga morajo naši dijaki znati na pamet).

BOLJŠE SPOŠTANO POČUTJE VSEH
In kaj je rezultat takega šolskega sistema? Veliko večja pripravljenost na življenje, večja

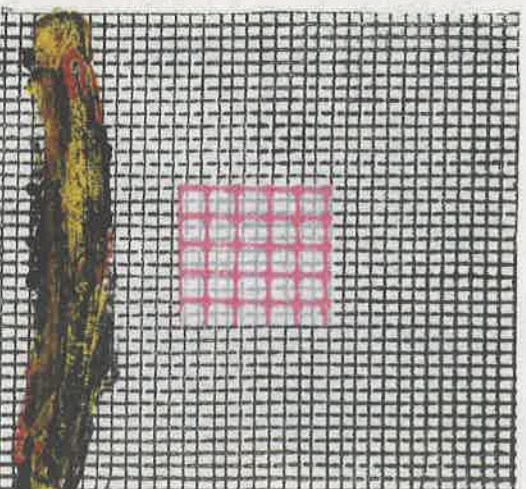
čija motivacija in splošno boljše počutje vseh. Med 26 dijakov ni na moje vprašanje, ali kdaj jutraj občutiljo nelagodje in raje ne bi šli v šolo, niti en sam izrazil mnenja, da ga je šole strah. Če to primerjamo z večino slovenskih dijakov, ki se vsako jutro le s težavo spravijo v šolo, je razlika občutna. Da ne omenjam, da inštrukcij, popravnih izpitov in stalnega strahu pred ustrnim preverjanjem znanja sploh ne poznajo. Pa so kljub temu pri raznih raziskavah znanja na vrhu lestvic.

Ko takole primerjam poučevanje tu in tam, ugotovim, koliko truda in energije vložimo učitelji in dijaki, da je v Sloveniji šolstvo kljub vsem težavam na visokem nivoju in da so dosežki naših dijakov tako dobri. Ob tem je treba izreči veliko pohval in obudovanje. A raziskave znanja so le en pokazatelj uspešnosti šolskega sistema. Če pa dijaki pri 18 letih ne vejo, da vlada in parlament nista isto ali kakšne so predsednikove naloge (medtem ko potekajo predsedniške volitve, na katerih volijo), potem z našim sistemom nekaj ni v redu. V tem širšem razumevanju življenja celo mlajši norveški dijaki prekašajo slovenske.

PREPRIČAN SEM ...

Čeprav je slovenski šolski sistem boljši od mnogih in so njegovi »izkupčki« ob vseh težavah (denarnih, organizacijskih, tehničnih in kadrovski podhranjenosti) pravzaprav neverjetni, sem prepričan, da bi lahko podobne učinke dosegli z veliko manj stresa, napora in izčrpanosti. Prepričan sem zato, ker sem na izmenjavni to lahko videl na lastne oči. Zato hvala programu Erasmus+, ki dijakom in učiteljem odpirata oči, da bomo tudi Slovenci enkrat na hitrem vlakcu – ne nujno na francosko-nemškem, vsaj v šolstvu bi si morali žele ti na skandinavskega ...

JURE AUSEC
Biotehniški center Naklo

Transparentnost časa, akril in kolaž na kartonu, 26 x 19,5 cm, 2017